

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Iveta Poříčká

Název práce: Vývoj lotyšsko-ruských vztahů v letech 1991-2010 v kontextu integrace Lotyšska do EU a NATO

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Karel Svoboda, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Práce se zabývá problematikou složitých vztahů mezi Ruskem a Lotyšskem v období po rozpadu Sovětského svazu. Dělí přitom práci na dvě části, z nichž první mluví o vztazích mezi oběma zeměmi před vstupem Lotyšska do NATO, druhá posléze po něm. Jedná se tak o porovnání obou období, a to hlavně z hlediska kvality vztahů. Autorka v práci konstatuje, že lotyšský vstup do NATO, kterého se Rusko silně obávalo a snažilo se mu zabránit, paradoxně vztahy mezi oběma zeměmi spíše stabilizoval. Autorka přitom sleduje některé aspekty, které mají na vztahy mezi zeměmi vliv – tedy přítomnost ruské menšiny, pohled na historii či prostě hospodářské spory.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma ruské zahraniční politiky je samozřejmě poměrně dobře zpracované, to samé se týká i ruské politiky vůči Pobaltí. Na druhou stranu se autorka pokusila o vysvětlení proměny vztahu před a po vstupu do NATO, což je určitě zajímavé. Z hlediska náročnosti tématu, respektive dostupnosti materiálů, tak jde spíše o jednodušší téma. Jako u ostatních současných témat představuje hlavní úskalí politizace tématu.

Struktura práce je přitom logická, za rušivé považuji příliš velké množství kapitol a podkapitol. V některých případech se autorčina argumentace opakuje, což je částečně dáno metodou, která byla zvolena. V teoretickém a metodologickém vymezení oceňuji snahu poukázat na teorie z oblasti mezinárodních vztahů, nicméně působí poněkud nedopracovaně. Například u teorie defenzivního realismu, kterou autorka uvádí, nezmiňuje jejího nejdůležitějšího představitele a autora Johna Mearsheimera. Z textu pak může vyplývat, že profesor Schimmelfennig je autorem této teorie, přitom ji „pouze“ uplatňuje pro svůj výzkum. Není mi také stoprocentně jasné propojení mezi výše uvedenou teorií a samotnou prací.

Z časového vymezení mě zaujalo hlavně koncové vymezení rokem 2010, které, jak autorka píše, bylo zvoleno „kvůli časové ohraničenosti tématu“. Zde by bylo samozřejmě lepší určit nějaký bod, který hrál ve vztahu obou zemí významnou roli.

Z dílčích věcí si lze povšimnout ne vždy stoprocentní preciznosti ve vyjadřování. Například věta „Rusko a pár dalších států nebylo ochotné uznat kontinuitu lotyšské státnosti...“ (str. 11) je velmi nešikovná. Na „pár států“ může značit také Čínu, Německo atd., zároveň Nikaraguu, Fidži či Vanuatu. Rozdíl ve významu je tak pak zřejmý. Autorka také nezmiňuje fakt, že lotyšská pozice v kontinuitě státnosti byla podporována ze strany USA, což je velmi silný faktor pro tyto státy. U věty „Lotyšští ekonomové pomocí ekonometrie a tzv. gravitačního modelu vypočítali“ je pak patrné, že ekonomie není autorčinou specializací.

Dále by bylo dobré vysvětlit, které další faktory vztahů mohly být zvažovány pro analýzu i důvody, proč nakonec zvoleny nebyly.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Po formální stránce nemám výhrady. Překlepy či další chyby se v práci sice objevují, ale jsou v naprosto minimálním počtu (např. větčinou – str. 7, standardní chyba v odlišení slov status a statut str. 11). U věty „Jeho práce poskytují seriózní vědecké analýzy založené na metodologii...“ není příliš srozumitelné, v čem je použití nějaké metodologie ve výše uvedení práce tak zásadní. Pravděpodobně se tak jedná spíše o drobnou neobratnost. Seznam použité literatury by měl být rozdělen alespoň na stati a monografie.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Práce je určitě zajímavá a velmi dobře zpracovaná. Oceňuji hlavně

zájem o problematiku ruské menšiny, stejně jako autorčin velmi věcný přístup. Nicméně jedná se z mého pohledu o příliš široké téma, které pak sklouzává k pouze načrtnutí problému, nikoli k vyčerpávající analýze. To pak poněkud ubírá na přesvědčivosti závěrů. U některých z nich bych byl výrazně opatrnější. Mám zde na mysli hlavně tvrzení o definitivním odchodu Lotyšska ze sféry vlivu Ruska. Celkově lze ale se závěry souhlasit.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vaše analýza končí rokem 2010. Lze po tomto období vysledovat nějaké změny trendů ve Vámi sledovaných aspektech (například snaha o aktivizaci ruské menšiny).

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.